

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

вул. Сім'ї Бродських, 19, м. Київ, 03057,

тел. (044) 204-48-67;

e-mail: zahurska@nerc.gov.ua.

box@nerc.gov.ua

Щодо доопрацьованого проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПРО ЕДВАЙЗЕРС" (код ЄДРПОУ 45981641), що є суб'єктом лобіювання, зареєстрованим в Реєстрі прозорості (ідентифікатор 2040731), висловлює свою повагу та надає зауваження і пропозиції до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 20² Закону України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг"».

24.07.2026 на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, було розміщено Інформаційне повідомлення про оприлюднення та проведення публічного громадського обговорення доопрацьованого проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі - проєкт Закону), в якому зазначено, що пропозиції та зауваження до проєкту Закону приймаються на адресу: вул. Сім'ї Бродських, 19, м. Київ, 03057, e-mail: zahurska@nerc.gov.ua.

У зв'язку з чим, керуючись Порядком проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866 надаємо наступні пропозиції та зауваження.

Підтримуючи необхідність імплементації положень Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року щодо доброчесності та прозорості оптового енергетичного ринку (далі - REMIT) та виконання Україною євроінтеграційних зобов'язань, вважаємо, що запропонований проєкт Закону потребує додаткового доопрацювання з метою забезпечення дотримання принципів правової визначеності, пропорційності та належного захисту прав учасників оптових енергетичних ринків.

Відповідно до частини другої статті 13 REMIT національні регуляторні органи повинні мати повноваження щодо проведення розслідувань на місцях та отримання телефонних записів і записів потоків обміну даними. Разом з тим такі повноваження повинні бути обмежені метою конкретного розслідування, здійснюватися відповідно до національного законодавства та реалізовуватися у пропорційний спосіб.

На наше переконання, саме ці гарантії в недостатній мірі відображені у запропонованому проєкті Закону, а тому наголошуємо на наступному.

1. Щодо редакції пункту 3 частини другої статті 20² Закону

Вважаємо, що використаний в проєкті Закону термін «безперешкодний доступ» є занадто широким та може створювати ризики неоднозначного правозастосування. Водночас стаття 13 REMIT передбачає, що відповідні повноваження повинні бути обмежені цілями конкретного розслідування.

Окремо звертаємо увагу, що запропонований проєкт Закону фактично наділяє Регулятора новими розслідувальними повноваженнями, пов'язаними із доступом до інформаційних систем, документів, записів потоків обміну даними та інформації про електронні комунікаційні послуги. Водночас проєкт Закону обмежується лише закріпленням відповідних повноважень Регулятора, не встановлюючи на рівні закону процедури їх реалізації, процесуальних гарантій для учасників ринку та механізмів захисту їх прав. На нашу думку, впровадження таких повноважень у національне законодавство повинно здійснюватися лише одночасно із законодавчим врегулюванням спеціальної адміністративної процедури проведення відповідних розслідувань. Такий підхід повністю відповідає статті 13 Регламенту (ЄС) № 1227/2011 (REMIT), яка передбачає не лише наявність у національних регуляторних органів відповідних повноважень, але й прямо вимагає, щоб їх реалізація здійснювалася відповідно до національного законодавства, була обмежена метою конкретного розслідування та відповідала принципу пропорційності. Крім того, європейський підхід до здійснення адміністративних контрольних повноважень базується на принципах належного адміністрування, закріплених статтею 41 Хартії основоположних прав Європейського Союзу, Європейським кодексом належної адміністративної поведінки та практикою Суду Європейського Союзу.

Через що висловлюємо застереження щодо підзаконного порядку реалізації нових повноважень Регулятора. На нашу думку з метою недопущення зловживань та непорозумінь у правовідносинах Регулятора з суб'єктами господарювання доцільно основні вимоги до такого регулювання визначити безпосередньо в законі, а тому до набрання чинності відповідними положеннями проєкту Закону має бути розроблено та прийнято окремий закон або внесено комплексні зміни до законів, якими буде врегульовано процедури проведення Регулятором розслідувань на оптових енергетичних ринках.

У зв'язку з цим пропонуємо викласти пункту 3 у такій редакції:

«3) проводити у межах предмета та обсягу розслідування збір доказів за місцезнаходженням та/або місцем провадження діяльності учасника оптового енергетичного ринку, щодо якого прийнято рішення про початок такого розслідування, шляхом доступу виключно до інформації, яка безпосередньо стосується предмета відповідного розслідування, що міститься в його інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах, документах та/або на інших

носіях інформації, з можливістю проведення огляду, дослідження, копіювання, аудіо- та відеофіксації відповідно до закону».

Натомість у зв'язку з тим, що проєкт Закону наразі не передбачає процесуальних прав суб'єкта розслідування, що може створювати ризики подальшого оскарження рішень Регулятора пропонуємо вже в цьому проєкті Закону доповнити статтю 20² положенням такого змісту:

«Під час проведення дій, передбачених пунктом 3 частини другої цієї статті, учасник оптового енергетичного ринку має право бути присутнім особисто або через уповноваженого представника, надавати пояснення, подавати зауваження та заперечення щодо здійснюваних дій, а також отримувати копії документів, складених за результатами їх проведення».

А також для забезпеченню прозорості процедури та належної фіксації джерел отримання доказів пропонуємо доповнити статтю 20² положенням такого змісту:

«За результатами проведення збору доказів складається акт, у якому зазначаються дата, час та місце проведення відповідних дій, перелік отриманих документів та інформації, спосіб їх отримання, а також зауваження представників учасника ринку (за наявності)».

Крім того, враховуючи ту обставину, що проєкт Закону не містить спеціальних механізмів захисту чутливої інформації, доступ до якої отримуватиме Регулятор, а також виходячи з необхідності закріплення на законодавчому рівні вимог статті 13 REMIT щодо використання слідчих повноважень виключно в межах конкретного розслідування, вважаємо за необхідне доповнити проєкт Закону положеннями, спрямованими на захист конфіденційної інформації, для чого в статті 20² пропонуємо впровадити норми такого змісту:

«Інформація, що містить комерційну таємницю, конфіденційну інформацію або іншу інформацію з обмеженим доступом, отримана Регулятором під час проведення розслідування, використовується виключно для цілей такого розслідування та не підлягає розголошенню, крім випадків, прямо передбачених законом.

Матеріали та інформація, отримані Регулятором під час проведення розслідування, можуть використовуватися виключно для цілей відповідного розслідування та прийняття рішень у межах повноважень Регулятора, якщо інше не передбачено законом».

2. Щодо редакції пункту 3¹ частини другої статті 20² Закону

Запропонована в проєкті Закону редакція норми не визначає видів та меж інформації, що можуть бути отримані Регулятором, що створює ризик надмірного втручання у сферу електронних комунікацій.

У зв'язку з чим пропонуємо викласти пункт 3¹ у такій редакції:

«3¹) на підставі судового рішення у випадках та порядку, визначених законом, отримувати від постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг інформацію про факт надання електронних комунікаційних послуг, дату, час, тривалість

та інші технічні характеристики таких послуг, необхідні для проведення розслідування, без доступу до змісту електронних комунікацій, якщо інше прямо не передбачено законом».

3. Щодо редакції розділу II проєкту Закону «Прикінцеві та перехідні положення»

Проект Закону наділяє Регулятора новими розслідувальними повноваженнями, однак не визначає належної процедури їх реалізації та процесуальних гарантій для учасників оптових енергетичних ринків.

З урахуванням вимог статті 13 REMIT такі повноваження мають застосовуватися лише відповідно до закону, у межах конкретного розслідування та з дотриманням принципу пропорційності. Тому їх введення в дію доцільно пов'язати з попереднім законодавчим врегулюванням спеціальної адміністративної процедури розслідувань.

Такий спеціальний закон повинен передбачати щонайменше:

- принципи здійснення розслідувань: законність, пропорційність, правову визначеність, недискримінаційність, об'єктивність та неупередженість, добросовісність адміністративного провадження, а також використання повноважень виключно у межах мети конкретного розслідування;

- процесуальні права учасників ринку: право бути повідомленим про початок розслідування, знати його підстави та предмет, користуватися правничою допомогою, бути присутнім під час розслідування, надавати пояснення та заперечення, подавати додаткові докази, мати доступ до матеріалів справи, отримувати копії документів, складених під час розслідування, а також бути вислуханим до прийняття остаточного рішення;

- процедуру проведення розслідування: підстави для його початку, порядок допуску посадових осіб Регулятора, перелік документів, що пред'являються такими посадовими особами, межі та обсяг доступу до інформаційних систем, порядок складання процесуальних документів, правила фіксації, зберігання та використання доказів;

- порядок отримання та використання електронних даних: чітке визначення видів інформації, які можуть отримуватися, обмеження доступу лише інформацією, необхідною для конкретного розслідування, заборону збору інформації, не пов'язаної з предметом розслідування, строки зберігання отриманих даних та порядок їх знищення після завершення провадження;

- захист конфіденційної інформації, зокрема комерційної таємниці, професійної таємниці, персональних даних, інформації з обмеженим доступом та інформації про критичну енергетичну інфраструктуру;

- судовий контроль та механізми оскарження: порядок оскарження дій посадових осіб Регулятора, рішень щодо проведення розслідування, перевірки законності отриманих доказів, а також правові наслідки отримання доказів із порушенням встановленої процедури;

- вимоги щодо допустимості доказів: джерела доказів, порядок їх отримання та документування, критерії допустимості й належності доказів, а також заборону використання доказів, отриманих із порушенням закону.

На переконання ТОВ «ПРО ЕДВАЙЗЕРС», саме такий підхід відповідатиме європейським стандартам належного адміністрування, принципам статті 41 Хартії основоположних прав ЄС, практиці держав-членів Європейського Союзу та вимогам статті 13 REMIT, водночас забезпечуючи баланс між потребою ефективного ринкового нагляду та необхідністю належного захисту прав учасників оптових енергетичних ринків.

У зв'язку з цим пропонуємо доповнити проєкт Закону окремими перехідними положеннями, які б передбачали розроблення та внесення Кабінетом Міністрів України або Регулятора на розгляд Верховної Ради України спеціального законопроєкту щодо адміністративної процедури проведення розслідувань на оптових енергетичних ринках до моменту набрання чинності новими повноваженнями Регулятора.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо розділ II «Прикінцеві та перехідні положення» викласти в наступній редакції:

«II. Прикінцеві та перехідні положення.

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування та вводиться в дію з дня, наступного за днем набрання чинності законом, прийняття якого передбачено пунктом 2 цього розділу Закону.

2. Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з дня набрання чинності цим Законом протягом шести місяців розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт закону щодо врегулювання процедури проведення Регулятором розслідувань на оптових енергетичних ринках».

Просимо врахувати наведені пропозиції та зауваження до проєкту Закону.

Додаток №1 на ___ арк.

Представник суб'єкта лобіювання

ТОВ «ПРО ЕДВАЙЗЕРС»

Сергій Храпко

PRO

ADVISERS

67.08.2026 № 2026/08/04 - 1

На № _____ від _____

ТОВ «ПРО ЕДВАЙЗЕРС»

вул. Гарета Джонса, 8, літера 20Д
м. Київ, 04119,

Україна

Додаток №1

Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП,
що має ознаки регуляторного акта

Проект Закону України «Про внесення змін до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
1) пункт 3 викласти в такій редакції: «3) проводити збір доказів за місцезнаходженням та/або місцем провадження діяльності учасника оптового енергетичного ринку, щодо якого прийнято рішення про початок розслідування, шляхом безперешкодного доступу до пов'язаної з розслідуванням інформації, що міститься в його інформаційних, електронних інформаційних системах, документах та/або на інших носіях інформації, з можливістю проведення огляду, дослідження, копіювання, аудіо- та відеофіксації відповідно до порядку	1) пункт 3 викласти в такій редакції: «3) проводити у межах предмета та обсягу розслідування збір доказів за місцезнаходженням та/або місцем провадження діяльності учасника оптового енергетичного ринку, щодо якого прийнято рішення про початок такого розслідування, шляхом доступу виключно до інформації, яка безпосередньо стосується предмета відповідного розслідування, що міститься в його інформаційних, електронних інформаційних системах, документах та/або на інших носіях інформації, з можливістю проведення огляду,	Вважаємо, що використаний в проекті Закону термін «безперешкодний доступ» є занадто широким та може створювати ризики невідомого правозастосування. Водночас стаття 13 REMIT передбачає, що відповідні повноваження повинні бути обмежені цілями конкретного розслідування. Окремо звертаємо увагу, що запропонований проект Закону фактично наділяє Регулятора новими розслідувальними повноваженнями, пов'язаними із доступом до інформаційних систем, документів, записів потоків обміну даними та інформації про електронні комунікаційні послуги. Водночас проект

розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого Регулятором»;»; дослідження, копіювання, аудіо- та відеофіксації відповідно до закону»; Під час проведення дій, передбачених пунктом 3 частини другої цієї статті, учасник оптового енергетичного ринку має право бути присутнім особисто або через уповноваженого представника, надавати пояснення, подавати зауваження та заперечення щодо здійснюваних дій, а також отримувати копії документів, складених за результатами їх проведення. За результатами проведення збору доказів складається акт, у якому зазначаються дата, час та місце проведення відповідних дій, перелік отриманих документів та інформації, спосіб їх отримання, а також зауваження представників учасника ринку (за наявності). Інформація, що містить комерційну таємницю, конфіденційну інформацію або іншу інформацію з обмеженим доступом, отримана Регулятором під час проведення розслідування, використовується виключно для цілей такого розслідування та не підлягає розголошенню, крім випадків, прямо передбачених законом.	Закону обмежується лише закріпленням відповідних повноважень Регулятора, не встановлюючи на рівні закону процедури їх реалізації, процесуальних гарантій для учасників ринку та механізмів захисту їх прав. На нашу думку, впровадження таких повноважень у національне законодавство повинно здійснюватися лише одночасно із законодавчим врегулюванням спеціальної адміністративної процедури проведення відповідних розслідувань. Такий підхід повністю відповідає статті 13 Регламенту (ЄС) № 1227/2011 (REMIT), яка передбачає не лише наявність у національних регуляторних органів відповідних повноважень, але й прямо вимагає, щоб їх реалізація здійснювалася відповідно до національного законодавства, була обмежена метою конкретного розслідування та відповідала принципу пропорційності. Крім того, європейський підхід до здійснення адміністративних контрольних повноважень базується на принципах належного адміністрування, закріплених статтею 41 Хартії основоположних прав Європейського Союзу, Європейським кодексом належної адміністративної поведінки та практикою Суду Європейського Союзу. Через що висловлюємо застереження щодо підзаконного порядку реалізації нових повноважень Регулятора. На нашу думку з метою недопущення зловживань та непорозумінь у правовідносинах Регулятора з суб'єктами господарювання доцільно
---	--

	Матеріали та інформація, отримані Регулятором під час проведення розслідування, можуть використовуватися виключно для цілей відповідного розслідування та прийняття рішень у межах повноважень Регулятора, якщо інше не передбачено законом.	основні вимоги до такого регулювання визначити безпосередньо в законі, а тому до набрання чинності відповідними положеннями проекту Закону має бути розроблено та прийнято окремий закон або внесено комплексні зміни до законів, якими буде врегульовано процедури проведення Регулятором розслідувань на оптових енергетичних ринках.
2) доповнити новим пунктом 3¹ такого змісту: «3¹) на підставі судового рішення у випадках та порядку, визначених законом, отримувати від постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг інформацію про факти надання електронних комунікаційних послуг, необхідну для проведення розслідування».	2) доповнити новим пунктом 3¹ такого змісту: «3¹) на підставі судового рішення у випадках та порядку, визначених законом, отримувати від постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг інформацію про факт надання електронних комунікаційних послуг, дату, час, тривалість та інші технічні характеристики таких послуг, необхідні для проведення розслідування, без доступу до змісту електронних комунікацій, якщо інше прямо не передбачено законом».	Запропонована в проекті Закону редакція норми не визначає видів та меж інформації, що можуть бути отримані Регулятором, що створює ризик надмірного втручання у сферу електронних комунікацій.
II. Прикінцеві та перехідні положення. 1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування. 2. Національний комісії, що здійснює державне регулювання у сферах	II. Прикінцеві та перехідні положення. 1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування та вводиться в дію з дня, наступного за днем набрання чинності законом, прийняття якого передбачено пунктом 2 цього розділу Закону.	Проект Закону наділяє Регулятора новими розслідувальними повноваженнями, однак не визначає належної процедури їх реалізації та процесуальних гарантій для учасників оптових енергетичних ринків. З урахуванням вимог статті 13 REMIT такі повноваження мають застосовуватися лише відповідно до закону, у межах конкретного

енергетики та комунальних послуг, з дня набрання чинності цим Законом: 1) протягом трьох місяців привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; 2) протягом шести місяців розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України проект закону про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України для реалізації положень цього Закону.	2. Національний комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з дня набрання чинності цим Законом протягом шести місяців розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт закону щодо регулювання процедури проведення Регулятором розслідувань на оптових енергетичних ринках.	розслідування та з дотриманням принципу пропорційності. Тому їх введення в дію доцільно пов'язати з попереднім законодавчим врегулюванням спеціальної адміністративної процедури розслідувань. Такий спеціальний закон повинен передбачати щонайменше: - принципи здійснення розслідувань: законність, пропорційність, правову визначеність, не дискримінаційність, об'єктивність та неупередженість, добросовісність адміністративного провадження, а також використання повноважень виключно у межах мети конкретного розслідування; - процесуальні права учасників ринку: право бути повідомленим про початок розслідування, знати його підстави та предмет, користуватися правничою допомогою, бути присутнім під час розслідування, надавати пояснення та заперечення, подавати додаткові докази, мати доступ до матеріалів справи, отримувати копії документів, складених під час розслідування, а також бути вислуханим до прийняття остаточного рішення; - процедуру проведення розслідування: підстави для його початку, порядок допуску посадових осіб Регулятора, перелік документів, що пред'являються такими посадовими особами, межі та обсяг доступу до інформаційних систем, порядок складання процесуальних документів, правила фіксації, зберігання та використання доказів; - порядок отримання та використання електронних даних: чітке визначення видів інформації, які можуть отримуватися, обмеження доступу лише інформацією, необхідною для
--	--	---

		конкретного розслідування, заборону збору інформації, не пов'язаної з предметом розслідування, строки зберігання отриманих даних та порядок їх знищення після завершення провадження; - захист конфіденційної інформації, зокрема комерційної таємниці, професійної таємниці, персональних даних, інформації з обмеженим доступом та інформації про критичну енергетичну інфраструктуру; - судовий контроль та механізми оскарження: порядок оскарження дій посадових осіб Регулятора, рішень щодо проведення розслідування, перевірки законності отриманих доказів, а також правові наслідки отримання доказів із порушенням встановленої процедури; - вимоги щодо допустимості доказів: джерела доказів, порядок їх отримання та документування, критерії допустимості й належності доказів, а також заборону використання доказів, отриманих із порушенням закону. На переконання ТОВ «ПРО ЕДВАЙЗЕРС», саме такий підхід відповідатиме європейським стандартам належного адміністрування, принципам статті 41 Хартії основоположних прав ЄС, практиці держав-членів Європейського Союзу та вимогам статті 13 REMIT, водночас забезпечуючи баланс між потребою ефективного ринкового нагляду та необхідністю належного захисту прав учасників оптових енергетичних ринків. У зв'язку з цим пропонуємо доповнити проєкт Закону окремими перехідними положеннями, які б передбачали розроблення та внесення Кабінетом Міністрів України або Регулятора на розгляд
--	--	--

		Верховної Ради України спеціального законопроекту щодо адміністративної процедури проведення розслідувань на оптових енергетичних ринках до моменту набрання чинності новими повноваженнями Регулятора.
--	--	---

Представник суб'єкта лобіювання

ТОВ «ПРО ЕДВАЙЗЕРС»

Сергій Храпко

Від _____ № _____
На № _____ від _____

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

*Щодо надання пропозицій до доопрацьованого
проекту Закону України «Про внесення змін до
статті 20² Закону України «Про Національну
комісію, що здійснює державне регулювання
у сферах енергетики та комунальних послуг»*

Приватне акціонерне товариство «Укргідроенерго» опрацювало доопрацьований проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»» (далі – проєкт Закону), який було оприлюднено 24.07.2026 на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг і надає пропозиції до зазначеного проєкту Закону, які оформлені у порівняльній таблиці, що додається.

Додаток: зазначене у тексті на 5 арк.

Генеральний директор

Богдан СУХЕЦЬКИЙ

Аліна Каткова +380 (4596) 58 198

Документ СЕД ПрАТ "Укргідроенерго"
№ 6-1-2/4058 від 04.08.2026
Підписувач: Сухецький Богдан Леонідович
Сертифікат: 04AF212836405D99040000005B342E000D4FEC00
Дійсний з 29.12.2025 11:35:50 по 29.12.2027 11:35:50

№32986/1-26 від 04.08.2026

ПРОПОЗИЦІЇ ТА ЗАУВАЖЕННЯ

до доопрацьованого проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 20-2 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

Зміст відповідного положення проєкту закону доопрацьований (НКРЕКП)	Пропозиція до змісту відповідного положення проєкту закону (ПрАТ «Укргідроенерго»)	Обґрунтування/коментар
Стаття 20². Проведення розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку ... 2. Під час проведення розслідування Регулятор має право: ... 3) проводити збір доказів за місцезнаходженням та/або місцем провадження діяльності учасника оптового енергетичного ринку, щодо якого прийнято рішення про початок розслідування, шляхом безперешкодного доступу до пов'язаної з розслідуванням інформації, що міститься в його інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах, документах та/або на інших носіях інформації, з можливістю проведення огляду, дослідження, копіювання, аудіо- та відеофіксації відповідно до порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого Регулятором; 3¹) на підставі судового рішення у випадках та порядку, визначених законом, отримувати від постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг	Стаття 20². Проведення розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку ... 2. Під час проведення розслідування Регулятор обмежується метою розслідування та з дотриманням вимог законодавства має право: ... 3) проводити збір доказів за місцезнаходженням та/або місцем провадження щодо діяльності учасника оптового енергетичного ринку, щодо якого прийнято рішення про початок розслідування, шляхом безперешкодного доступу до пов'язаної з розслідуванням інформації, що міститься в його інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах, документах та/або на інших носіях інформації, з можливістю проведення огляду, дослідження, копіювання, аудіо- та відеофіксації відповідно до порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого Регулятором; 3¹) на підставі судового рішення у випадках та порядку, визначених законом, отримувати від постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг	1. Поточний стан та правовий контекст імплементації Регламенту REMIT Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10.06.2023 № 3141-IX вже було транспоновано більшість норм Регламенту (ЄС) про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку від 25.10.2011 № 1227/2011 (далі – Регламент REMIT). Поточна редакція ст. 20-2 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – ЗУ «Про НКРЕКП») забезпечує Регулятора достатніми слідчими повноваженнями, що дозволяють витребувати документи та звертатися до правоохоронних органів для забезпечення розслідувань. Діючі повноваження вже надають права НКРЕКП, зокрема на: – проведення планових/позапланових перевірок; – витребування копій документів, пояснень та даних від учасників ринку; – отримання інформації від будь-яких суб'єктів владних повноважень; – взаємодії з правоохоронними органами та звернення до суду. <i>Слід зазначити, що вимогами Регламенту REMIT передбачено декілька варіантів того, як можуть діяти національні Регулятори під час проведення розслідування (безпосередньо, через співпрацю з іншими органами влади або шляхом</i>

інформацію про факти надання електронних комунікаційних послуг, необхідну для проведення розслідування; ...	інформацію про факти надання електронних комунікаційних послуг, необхідну для проведення розслідування; ...	<i>звернення до компетентних судових органів), що вже реалізовано виходячи з діючих повноважень НКРЕКП та не потребує надання додаткових прав Регулятору.</i> 2. Ризики розширення дискреційних повноважень Запропонована редакція змін до пп. 3 ст. 20-2 передбачає наділення НКРЕКП надмірним функціоналом, зокрема безперешкодного доступу до записів потоку обміну даними та збором доказів за місцезнаходженням учасників ринку, що може відбуватися у форматі «загального моніторингу», а не за наявності обґрунтованої підозри у вчиненні конкретного правопорушення. Це на нашу думку створює такі загрози з точки зору діючого в Україні законодавства: 1) <u>Правова колізія</u> Оскільки НКРЕКП не є органом досудового розслідування в розумінні КПК України, вилучення документів та доступ до трафіку зв'язку безпосередньо суперечить чинному законодавству. 2) <u>Корупційний ризик</u> Регулятор вже наділений відповідними регуляторними повноваженнями, повноваженнями контролю та нагляду, з відповідними правами щодо заходів адміністративного впливу. Отже, додаткові слідчі функції, необмежені законом дискреційні повноваження, дозволяють діяти на власний розсуд, що несе ризик перетворення інструменту прозорості на інструмент тиску. 3) <u>Порушення стабільності ринку</u> Надмірне втручання може завадити прогнозованій роботі суб'єктів господарювання та зашкодити цілісності й безпеці інформації. <i>Таким чином, вважаємо, що повноваження мають бути обмежені виключно метою виявлення порушень, визначених у ст. 2 Регламенту (маніпулювання ринком, спроба</i>
---	---	---

		маніпулювання, інсайдерська торгівля) та не створювати надмірного втручання. 4) <u>Ризик імплементації в частині доступу до записів передачі даних</u> Впровадження повноважень НКРЕКП щодо витребування існуючих записів телефонних розмов та записів передачі даних, містять суттєві правові та безпекові ризики. У країнах ЄС право Регулятора на доступ до таких чутливих даних реалізується виключно за умови суворого дотримання Загального регламенту про захист даних (GDPR – General Data Protection Regulation), який встановлює найвищі стандарти приватності та захисту інформації. Доступ до записів телефонних розмов та передачі даних без чіткого процесуального механізму захисту створює передумови для несанкціонованого доступу до конфіденційної інформації учасників ринку та може стати полем для вчинення посадовими особами Регулятора правопорушень, передбачених КК України (ст. 163 – <i>Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер</i>, ст. 232 – <i>Розголошення комерційної, банківської таємниці або професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках</i>, ст. 364 – <i>Зловживання владою або службовим становищем</i>). Оскільки записи передачі даних можуть містити стратегічну бізнес-інформацію, відсутність персональної відповідальності за їх витік створює пряму загрозу економічній безпеці учасників ринку. Використання REMIT, як формальної підстави, без судового рішення може створити умови для тотального контролю трафіку. 3. Невідповідність міжнародним стандартам та практиці КСУ
--	--	--

		Згідно з рішеннями Конституційного Суду України (від 22.09.2005 № 5-рп, від 11.10.2018 № 17-рп) будь-яка норма закону повинна бути ясною та недвозначною, зокрема: Конституційний Суд України вважає, що принцип юридичної визначеності як один із елементів верховенства права не виключає визнання за органом публічної влади певних дискреційних повноважень у прийнятті рішень, однак у такому випадку має існувати механізм запобігання зловживанню ними. Із конституційних принципів рівності і справедливості випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі. Потреба у визначеності не означає, що органи, який ухвалює рішення, не повинні надаватись дискреційні повноваження (де це необхідно) за умови наявності процедур, що унеможливають зловживання ними. У цьому контексті закон, яким надаються дискреційні повноваження певному державному органу, повинен вказати чітко і зрозуміло на обсяг такої дискреції. Не відповідатиме верховенству права, якщо надана законом виконавчій владі дискреція матиме характер необмеженої влади. <i>Отже, закон повинен вказати на обсяг будь-якої дискреції та на спосіб її здійснення із достатньою чіткістю, аби особа мала змогу відповідним чином захистити себе від свавільних дій влади.</i> Також згідно з міжнародною практикою (практика ЄСПЛ: у справах «Мессіна проти Італії» та «Мюрсел Ерен проти Туреччини») закон має
--	--	---

		чітко визначати межі дискреції органу влади, щоб запобігти свавілляю. Регламент REMIT вимагає, щоб повноваження виконувалися у пропорційний спосіб та відповідно до національного права. У країнах ЄС доступ до специфічних даних (трафіку) Регулятор зазвичай отримує лише у співпраці з правоохоронними або судовими органами. З огляду на викладене та враховуючи, що головною метою діяльності НКРЕКП є досягнення балансу інтересів споживачів, держави та бізнесу, підміна ролі Регулятора функціями слідчого є неприпустимою, а тому пропонуємо: 1. Підп. 3 ч. 2 ст. 20-2 Закону України «Про НКРЕКП» залишити в чинній редакції. 2. Обмежити будь-які повноваження Регулятора виключно метою виявлення порушень (маніпулювання, інсайдерська торгівля), передбачених ст. 2 Регламенту REMIT. 3. Реалізовувати специфічні слідчі дії не безпосередньо, а через встановлені механізми співпраці з правоохоронними органами та судом.
--	--	--

№ _____

На № _____ від _____

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг****Про надання пропозицій до проєкту Закону України**

Акціонерне товариство «Укртрансгаз» (далі – АТ «Укртрансгаз»), як суб'єкт господарювання, що провадить ліцензовану діяльність із зберігання (закачування, відбору) природного газу, звертається до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) щодо такого.

24.07.2026 на офіційному вебсайті НКРЕКП оприлюднено проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – проєкт Закону), який розроблено з метою забезпечення виконання вимог Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, у частині імплементації зобов'язань відповідно до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку шляхом приведення у відповідність чинних норм законодавства України до вимог частини другої статті 13 REMIT.

Ураховуючи, що зазначені зміни безпосередньо стосуються діяльності АТ «Укртрансгаз» як учасника оптового енергетичного ринку, просимо розглянути й врахувати пропозиції до зазначеного проєкту Закону, надані цим листом.

Додаток: пропозиції АТ «Укртрансгаз» на 2 арк. в 1 прим.

Головний виконавчий директор**Роман МАЛЮТІН**

Ісичко Софія 461 23 56

UB
АТ "Укртрансгаз" Апарат
№1001ВІХ-26-4338 від 10.08.2026
КЕП: Малиотін Р. Ю. 10.08.2026 12:27
3FAA9288358EC00304000000E439340075BBDC00

**Пропозиції АТ «Укртрансгаз»
до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»**

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»		
Розділ III ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ФУНКЦІЙ ТА ПОВНОВАЖЕНЬ РЕГУЛЯТОРА		
Стаття 20². Проведення розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку ... 2. Під час проведення розслідування Регулятор має право: ... 3) проводити збір доказів за місцезнаходженням та/або місцем провадження діяльності учасника оптового енергетичного ринку, щодо якого прийнято рішення про початок розслідування, шляхом безперешкодного доступу до пов'язаної з розслідуванням інформації, що міститься в його інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах, документах та/або на інших носіях інформації, з можливістю проведення огляду, дослідження, копіювання, аудіо- та відеофіксації відповідно до порядку розслідування зловживань та інших порушень	Стаття 20². Проведення розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку ... 2. Під час проведення розслідування Регулятор має право: ... 3) проводити збір доказів за місцезнаходженням та/або місцем провадження діяльності учасника оптового енергетичного ринку, щодо якого прийнято рішення про початок розслідування, шляхом безперешкодного доступу до пов'язаної з розслідуванням інформації, що міститься в його інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах, документах та/або на інших носіях інформації, з можливістю проведення огляду, дослідження, копіювання, аудіо- та відеофіксації відповідно до порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого Регулятором, за умови	Відповідно до статті 21 Закону України «Про інформацію» інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація, доступ до якої здійснюється виключно з дотриманням вимог законодавства. Крім того, окремі категорії інформації підлягають захисту відповідно до законів України «Про критичну інфраструктуру», «Про державну таємницю», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» та інших нормативно-правових актів. Водночас запропонована редакція проєкту Закону не містить прямого застереження щодо обов'язку Регулятора здійснювати реалізацію відповідних повноважень із дотриманням вимог спеціального законодавства у сфері захисту інформації з обмеженим доступом. Відсутність такого застереження може призвести до неоднозначного тлумачення обсягу наданих повноважень та створити ризик їх застосування без належного врахування законодавчо встановлених обмежень і

на оптовому енергетичному ринку, затвердженого Регулятором; З¹) на підставі судового рішення у випадках та порядку, визначених законом, отримувати від постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг інформацію про факти надання електронних комунікаційних послуг, необхідну для проведення розслідування; ...	дотримання вимог законодавства у сфері захисту інформації з обмеженим доступом; З¹) на підставі судового рішення у випадках та порядку, визначених законом, отримувати від постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг інформацію про факти надання електронних комунікаційних послуг, необхідну для проведення розслідування; ...	процедур доступу до окремих категорій інформації. З огляду на викладене, пропонуємо доповнити відповідне положення словами «<i>за умови дотримання вимог законодавства у сфері захисту інформації з обмеженим доступом</i>». Запропоноване уточнення не змінює обсягу повноважень Регулятора та не перешкоджає здійсненню ним розслідувань, а забезпечує їх реалізацію відповідно до вимог спеціального законодавства, дотримання принципу правової визначеності, системної узгодженості законодавства та належний захист інформації з обмеженим доступом.
--	---	---

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

Щодо надання пропозицій та
зауважень до законопроекту

Акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» (далі – АТ «НАЕК «Енергоатом», товариство) висловлює свою повагу та прихильність імплементаційним заходам Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), спрямованих на забезпечення ефективних інструментів розслідування та доступу до інформації, необхідної для виявлення зловживань на оптових енергетичних ринках, та надає обґрунтовані зауваження до опублікованого на офіційному вебсайті НКРЕКП доопрацьованого проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – проєкт закону).

Звертаємо увагу, що надані АТ «НАЕК «Енергоатом» листом від 11.05.2026 № 01-9897/01-вих застереження до попереднього проєкту закону про внесення змін до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» залишаються актуальними та повною мірою стосуються доопрацьованого оприлюдненого проєкту закону.

Разом із тим варто зазначити, що доопрацьований проєкт закону не змінює характер запропонованого права та правової природи таких додаткових повноважень Регулятора у частинні збору доказів, шляхом безперешкодного доступу до збору доказів за місцезнаходженням провадження діяльності учасника оптового енергетичного ринку, з можливістю проведення огляду, дослідження, копіювання, аудіо- та відеофіксації, які мають ознаки дій кримінально-процесуального характеру (за типом дій характерних для обшуку), а не адміністративно-процесуальних дій.

Повноваження на безперешкодний доступ до приміщень, огляд і дослідження документів, доступ до інформаційно-комунікаційних систем, копіювання електронних даних та одержання інформації про електронні комунікації створюють істотне втручання у права суб'єкту господарювання. Так, формально вони не є обшуком або виїмкою у розумінні Кримінального процесуального кодексу України, проте за своєю метою, способом проведення та інтенсивністю є функціонально подібними за типом аналогічних заходів.

Окремого захисту потребують персональні дані, комерційна таємниця, інформація з обмеженим доступом, а для об'єктів критичної та ядерної інфраструктури – режим фізичної, інформаційної та кібербезпеки. При цьому, обов'язок забезпечити конфіденційність після одержання даних не замінює захисту прав, які мають обмежувати сам обсяг їх первинного доступу, копіювання, використання та зберігання.

UB
АТ "НАЕК "Енергоатом"
№01-17120/01-вих від 10.08.2026
КЕП: Луковіна Л. А. 10.08.2026 16:49
514B5C86A1E5DA1104000000616706008F366405
КЕП: Позняков Д. О. 10.08.2026 15:20
514B5C86A1E5DA110400000098416201347AFF04

Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон) Регулятор, як колегіальний орган, який здійснює моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг, заходи державного регулювання відповідно до цього Закону, а також законів України «Про природні монополії», «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про трубопровідний транспорт», «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», «Про теплопостачання», «Про питну воду та питне водопостачання», «Про енергетичну ефективність», зокрема під час проведення розслідування зловживань та інших порушень на оптових енергетичних ринках.

Так, підпунктом першим частини другої статті 20² Закону, Регулятору надано достатній обсяг прав та повноважень щодо отримання від учасників оптового енергетичного ринку, а також осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами, копій документів, інформації, пояснень з питань, пов'язаних з предметом розслідування.

Також необхідно звернути увагу, що отримання доступу до засобів ведення господарської діяльності, зокрема, до інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем, документів та/або інших носіїв інформації учасника оптового енергетичного ринку, виходить за межі передбачених Законом мети, форм діяльності та основного завдання Регулятора, які за своєю сукупністю є основою сфери діяльності НКРЕКП, що полягає у державному регулюванні, моніторингу та контролі за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

В свою чергу, стаття 13 Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку (далі – Регламент (ЄС) № 1227/2011, REMIT) передбачає, що повноваження національних регуляторів мають бути обмежені метою конкретного розслідування, здійснюватися відповідно до національного законодавства та можуть реалізовуватися безпосередньо, у співпраці з іншими органами або шляхом звернення до відповідних судових органів.

Таким чином Регламент (ЄС) № 1227/2011 вимагає ефективного інструментарію, але не вимагає безумовного позасудового примусового доступу. Механізм реалізації таких заходів повинен бути визначений національним законодавством з урахуванням конституційних гарантій. Крім того, стаття 14 REMIT вимагає забезпечити право особи, якої стосується рішення регулятора, на оскарження до незалежного органу.

Таким чином проект закону потребує доопрацювання в частині заходів судового контролю зокрема, задля отримання судового рішення на проведення зазначених дій, які за предметом та характером відповідають кримінально-процесуальним діям, а саме аналогічні слідчим діям (обшук та виїмка). Враховуючи зазначене, запропоновані проектом закону повноваження можуть бути доцільними та сумісними з REMIT за умови їх належного законодавчого оформлення. Запропоновані у проекті закону формулювання про безперешкодний доступ, огляд і копіювання даних створюють ризик надмірної дискреції, непропорційного втручання у права учасників ринку, спорів щодо допустимості доказів та скасування рішень Регулятора в судовому порядку.

Зважаючи на зазначене, АТ «НАЕК «Енергоатом» заперечує проти запропонованих проектом закону змін та наголошує на необхідності доопрацювання проекту закону як елементу євроінтеграції профільного законодавства в частині процедурних дій та гарантій захисту учасників ринку.

Тимчасово виконуюча обов'язки
керуючого фінансового директора

Лариса ЛУКОВІНА